

[Svend Nielsen.]

forløbet under denne Krig og under Landets Besættelse, ved vi jo alle, hvad Søfolkene har ydet.

Hvis noget Fag og nogen Del af Borgerne fortjener Paaskønnelse, er det utvivlsomt Søfolkene, hvis Forhold her er til Behandling. Ikke mindst i den første Periode under Krigen, fra September 1939 til April 1940, hvor Søfolkene uanset den skærpede Undervandsbaadskrig i Nordsøen gjorde, hvad gøres kunde, for at føre Varer igennem, saa vi jo alle, hvilket Materiale Søfolkene var gjort af, og hvordan de tilsidesatte alle Vanskeligheder og sagde: Det, det drejer sig om, er at sikre Sejladsen.

Men umiddelbart efter at Besættelsen var en Kendsgerning, blev det Risikotillæg, som Søfolkene havde som blot en lille Erstatning for Risikoen ved Sejladsen paa Havene, øjeblikkelig frataget dem. Det var det første, Søfolkene mærkede, efter at man ogsaa i det Halvaar havde talt skønne Ord om dem og takket dem for deres Gerning.

Medens Søfolkene, baade de, der blev ude efter den 9. April, og de, der blev herhjemme, var indstillede paa henholdsvis ude at fortsætte deres Arbejde til Gavn for Landets Befrielse, til Gavn for de Allieredes Krigsførelse, og — for deres Vedkommende, som blev herhjemme — forstod Nødvendigheden af, at i det Omfang, Sejladsen kunde opretholdes, skulde den opretholdes, udnyttede en anden Part inden for Skibsfarten, de danske Skibsredere, der i Virkeligheden havde haft et overordentlig gunstigt Halvaar fra 3. September 1939 til 9. April 1940, øjeblikkelig Lejligheden og sagde: Landet er besat, og fratog Søfolkene alt, hvad de havde haft i Risikotillæg. Der blev ikke dengang paa afgørende Maade gjort en Indsats for, at Søfolkene kunde bevare en Smule af det, de paa daværende Tidspunkt havde opnaaet i Tillæg. Ganske vist lykkedes det Søfolkene paa et senere Tidspunkt at opnaa lidt igen, men de har været udsat for en væsentlig Foringgelse.

Jeg nævner blot disse enkelte Ting for at understrege Nødvendigheden af, at der i denne Omgang, hvor der ogsaa er sagt mange rigtige Ord om Søfolkene, nødvendigvis maa ske det, at Ordene paa alle Omraader efterfølges af Handling. For der er vel ikke noget at sige til, at et Fags Udøvere, der gennem 27 Aar har faaet Løfte om 8 Timers Arbejdsdag og først efter denne Aarrækkes Forløb faar visse Indrømmelser, efterhaanden bliver noget skeptisk indstillede — for at sige det mildt.

Forholdet er i Dag saadan, at Søfolkene nærer en meget stor Mistillid til alt for store Ord. De nærer Ængstelse for, at Ordene ikke medfører, at man ordner deres Forhold paa de Omraader, hvor en Ordning nu engang er paakrævet.

Jeg betragter dette Lovforslag som et Udtryk for en ubetinget Anerkendelse af den Indsats, vore Kolleger ude omkring i Verden har ydet. De var det første Lyspunkt i den Modstandskamp, hvori ogsaa vi skulde deltage for at befri Verden for Nazismens Aag, og det er ingen Hæmmelighed, at paa daværende Tidspunkt, hvor de Danske, der befandt sig ude i Verden, stod overordentlig svagt, fordi man ligesom herhjemme ikke rigtig kunde føle, i hvilken Retning det skulde gaa, var der Lyspunktet Søfolkene at henvise til. Her var i hvert Fald en Realitet, her var et Udtryk for, at dog visse danske Borgere forstod Nødvendigheden af at placere sig rigtigt i denne afgørende Kamp mellem Frihed og Demokrati og paa den anden Side Undertrykkelse.

Søfolkene har altsaa paa ny gjort deres Pligt saavel ude som hjemme. Søfolkene har ikke som andre Grupperinger inden for Skibserhvervet udnyttet Situationen til en efter min Mening tarvelig Spekulation i Forholdene. Derfor er det ogsaa kun for Søfolkene tilfredsstillende at høre, at Rigsdagens forskellige Partier vel er indforstaaet med det her foreliggende Lovforslag som en nødvendig Anerkendelse og en nødvendig Bedring af de Folks Forhold, der kommer hjem, saa at de kan faa noget Ferie hos Familien, være sammen med deres Hustru og Børn, som de nu har maattet undvære i de mange Aar, men at man er klar over, at man derudover paa andre Omraader nødvendigvis maa beskæftige sig med Forholdene vedrørende Søfolkenes Løn, Bolig og for saa vidt ogsaa Arbejdstid.

Jeg har en enkelt Bemærkning til Lovforslagets § 3, hvori det hedder, at kan der skaffes en søfarende, der er berettiget til fri Hjemrejse, Hyre paa et Skib, der er bestemt til Danmark eller til en Havn, hvorfra videre Hjemrejse er bekvem, og hvis hans Helbredstilstand ikke stiller sig hindrende i Vejen for, at han kan tage en saadan Hyre, er han forpligtet til at tage den. Denne Bestemmelse aabner Muligheder for en Række Tilfældigheder, og lige saa lidt som andre Grupper holder af at have uklare Bestemmelser, gør naturligvis Søfolkene det. Jeg synes, at denne Bestemmelse er lidt uklar, for i Realiteten